

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 267.915 van 2 oktober 2026
in de zaak A. 249.224/IX-11.085**

In zake: de KERKRAAD VAN DE KERKFABRIEK SINT-
BERNARDUS LUBBEEK
woonplaats kiezend te 3210 Lubbeek
Staatsbaan 97 bus 2

tegen:

1. het VLAAMSE GEWEST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Bart Staelens en Joost Hoste
kantoor houdend te 8000 Brugge
Gerard Davidstraat 46 bus 1
bij wie woonplaats wordt gekozen
2. het AARTSBISDOM MECHELEN-BRUSSEL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Jonas De Wit en Matthias Boydens
kantoor houdend te 2800 Mechelen
Antwerpsesteenweg 16-18
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp

1. De vordering, ingesteld op 21 september 2026, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van:

“- de beslissing van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur van 7 september 2026 [...] houdende de vernietiging van de verkiezingen van de nieuwe leden (grote helft) van de kerkraad, zoals beslist in de vergadering van de kerkraad van Sint-Bernardus Lubbeek van 8 juni 2026 [...].

- van het Ministerieel Besluit van 7 september 2026 houdende de vernietiging van de verkiezing van de nieuwe leden (grote helft) van de kerkraad, zoals beslist in de vergadering van de kerkraad Sint-Bernardus

Lubbeek van 8 juni 2026 [...] en bij uitbreiding van alle beslissingen genomen in die vergadering van 8 juni 2026 [...].

- De beslissing van [het aartsbisdom Mechelen-Brussel] om nieuwe verkiezingen te organiseren voor de grote helft van de kerkraad vanaf september 2026 [...].”

Tevens vraagt de verzoekende partij om aan de tweede verwerende partij het bevel op te leggen om de procedure voor de verkiezing van een andere kerkraad stop te zetten en haar een dwangsom op te leggen van 2500 euro per “volledig verlopen week” waarin na het tussen te komen arrest de verkiezingsprocedure niet is stopgezet, evenals een dwangsom van 1000 euro per verschenen nummer van ‘Kerk en Leven’ waarin de stopzetting van de voormelde verkiezingsprocedure niet is opgenomen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij beschikking van 22 september 2026 werd de procedurekalender vastgesteld.

De eerste verwerende partij heeft een nota met opmerkingen en een administratief dossier ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 29 september 2026, om 12.00 uur.

Staatsraad Jurgen Neuts heeft verslag uitgebracht.

Jan Janssens en Nathalie Zaman, die verschijnen voor de verzoekende partij, advocaat Caroline Cleynen, die *loco* advocaten Bart Staelens en Joost Hoste verschijnt voor de eerste verwerende partij en advocaat Matthias Boydens, die verschijnt voor de tweede verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Marijke Sterck heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Relevante regelgeving en feiten

3.1. Naar luid van artikel 3 van het decreet van 7 mei 2004 ‘betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten’ (‘eredienstendecreet’) is er, voor de rooms-katholieke eredienst, per parochie een kerkfabriek, die een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid is. De kerkfabriek wordt bestuurd door een kerkraad.

De kerkraad bestaat uit vijf leden en de door het erkend representatief orgaan – de bisschop van het territoriaal bevoegde bisdom – aangestelde verantwoordelijke van de parochie (‘parochieverantwoordelijke’) of zijn vervanger, die er van rechtswege deel van uitmaakt (artikel 5, eerste lid, van het eredienstendecreet). Om lid te zijn van de kerkraad moet de aangestelde of verkozene (1) rooms-katholiek zijn, (2) de volle leeftijd van achttien jaar hebben bereikt op het ogenblik van de aanstelling of verkiezing en (3) in de bevolkingsregisters van de gemeente of van één van de gemeenten van de gebiedsomschrijving van de parochie, zijn ingeschreven (artikel 9 van het eredienstendecreet).

Artikel 6, eerste lid, van het eredienstendecreet bepaalt dat de kerkraad om de drie jaar gedeeltelijk wordt vernieuwd in de loop van de maand april. Bij de eerste vernieuwing na drie jaar gebeurt dit door het uittreden van drie leden die door het lot worden aangewezen (de zogenaamde ‘grote helft’). De twee overige leden treden uit na verloop van zes jaar (de zogenaamde ‘kleine helft’)

(artikel 6, tweede lid, van het eredienstendecreet). Uitgezonderd voor de drie die bij de eerste vernieuwing openvallen, duurt het mandaat van bestuurslid zes jaar.

Met het oog op de verkiezing van de leden van de kerkraad maakt de parochieverantwoordelijke de vacatures bekend en organiseert hij een oproep tot kandidaten binnen de parochie. Het resultaat daarvan wordt binnen de parochie bekendgemaakt (artikel 7, § 1, van het eredienstendecreet). Tegen de kandidaten kan bezwaar worden ingediend bij de kerkraad binnen vijftien dagen na de voormelde bekendmaking. De kerkraad doet uitspraak over het bezwaar, eveneens binnen een termijn van vijftien dagen. Tegen de beslissing van de kerkraad kan de bezwaarindiener desgevallend binnen acht dagen een beroep instellen bij de bevoegde bisschop, die zijn uitspraak “voor de verkiezing” ter kennis brengt aan de bezwaarindiener en de kerkraad (artikel 7, § 3, van het eredienstendecreet).

De verkiezing gebeurt – binnen de kerkraad – bij geheime stemming en bij meerderheid van stemmen (artikel 7, § 2, eerste lid, van het eredienstendecreet). Alleen de niet-uittredeende leden en de parochieverantwoordelijke nemen deel aan de stemming tijdens de vergadering en enkel zij ondertekenen het proces-verbaal van de verkiezing. Uittredende leden of kandidaten voor de openstaande mandaten mogen niet aanwezig zijn tijdens dit deel van de vergadering, zo is te lezen op de website van de Vlaamse overheid (<https://www.vlaanderen.be/lokaal-bestuur/erediensten-en-kerken/organisatie-bestuur-van-de-eredienst/verkiezingen>).

Artikel 8 van het eredienstendecreet bepaalt:

“De uittredende of de te vervangen leden worden binnen twee maanden na de datum waarop zij moeten uittreden of nadat de vacature ontstaan is, vervangen door leden die door de overige leden worden verkozen uit de lijst van de kandidaat-leden. De vervanger zet het oorspronkelijke mandaat verder.

De uittredende leden zijn opnieuw verkiesbaar.

Als de vervanging niet binnen de daartoe vastgestelde termijn gebeurd is, worden de vervangende leden ambtshalve aangesteld door het erkend

representatief orgaan, op voorstel van de door het voornoemd orgaan aangestelde verantwoordelijke van de parochie.”

Artikel 58, § 1, van het eredienstendecreet bepaalt dat het college van burgemeester en schepenen, bij gemotiveerd besluit, de uitvoering van een besluit waarbij de kerkraad het gemeentelijk belang en, inzonderheid, de financiële belangen van de gemeente schaadt, kan schorsen.

Naar luid van artikel 59, eerste lid, van het eredienstendecreet kan de Vlaamse Regering, eveneens bij gemotiveerd besluit, een besluit van de kerkraad vernietigen op de gronden bepaald in artikel 58.

3.2. In de loop van de maand april 2026 vinden verkiezingen plaats voor de ‘grote helft’ van de kerkraden.

Daartoe doet de “aangestelde verantwoordelijke van de parochie” een oproep tot kandidaten voor het lidmaatschap van de kerkraad van de kerkfabriek Sint-Bernardus Lubbeek. Kandidaturen moeten vóór 22 maart 2026 worden ingediend.

3.3. Negen kandidaturen worden ingediend.

De bekendmaking ervan gebeurt *ad valvas* aan de kerk en in de weekkrant ‘Kerk en Leven’ van 8 april 2026.

3.4. Er wordt één bezwaar ingediend waarbij vier kandidaten worden gevisieerd.

In zijn vergadering van 22 april 2026 verklaart de kerkraad het bezwaar ontvankelijk, maar ongegrond.

3.5. Met een e-mailbericht van 19 mei 2026 deelt een medewerker van het aartsbisdom Mechelen-Brussel aan de kerkraad van de kerkfabriek Sint-Bernardus onder meer mee dat de betrokken bezwaarindiener een beroep heeft ingesteld bij de aartsbisschop, dat een “onderzoek lopende [is] naar de tekortkomingen van de kerkfabriek [...] door het Agentschap Binnenlands Bestuur [...] na het ontvangen van een ontvankelijk verklaarde zwaarwichtige aanwijzing”, dat de aartsbisschop aan hetzelfde agentschap heeft gevraagd “de wettelijkheid van de huidige samenstelling van de kerkraad” na te gaan en dat de aartsbisschop “de resultaten van deze onderzoeken [afwacht] alvorens een uitspraak te doen”.

3.6. Met een aangetekende brief van 4 juni 2026 wordt namens de aartsbisschop aan de kerkfabriek Sint-Bernardus meegedeeld wat volgt:

“Wanneer in het eredienstendecreet staat dat een kandidaat voor de kerkfabriek ‘rooms-katholiek’ moet zijn, is dit ook een decretale verkiesbaarheidsvoorwaarde.

Het betekent concreet dat de kandidaat gedoopt is in de katholieke kerk, en actief of principieel deel uitmaakt van de rooms-katholieke geloofsgemeenschap.

De kandidaat onderschrijft de beginselen van de rooms-katholieke eredienst. De kerkfabriek staat immers in voor het materiële en financiële beheer zodat de eredienst mogelijk gemaakt wordt en waardig kan verlopen. Dit omhelst onder andere het onderhoud van het gebouw van de eredienst en aankoop en onderhoud van alle religieuze middelen voor de eredienst.

Van leden voor een kerkfabriek wordt een correcte bestuurlijke houding als lid van een openbaar bestuur verwacht en een dienstbare betrokkenheid bij de lokale geloofsgemeenschap, met kennis en respect voor het eredienstendecreet.

Een open communicatie met het Centraal Kerkbestuur, de pastoor, de pastorale ploeg en andere raadsleden én met de burgerlijke gemeente is noodzakelijk.

De controleerbaarheid en bewaking hiervan ligt bij de geloofsgemeenschap en het bisdom zelf.

Aangezien de kerkfabriek (bestuurd door de kerkraad) nauw samenwerkt met de pastoor/parochieverantwoordelijke om de erediensten vorm te geven, vereist de wetgever dat de bestuurders affiniteit hebben met de religieuze invulling van de kerk.

Omdat de kandidaat-leden voor de kerkfabriek Sint-Bernardus Lubbeek helemaal niet bekend zijn bij de parochieverantwoordelijke of bij het erkend representatief orgaan, wordt het bezwaar tegen hun

kandidaatstelling ontvankelijk en gegrond verklaard, en zal een nieuwe procedure starten met als startpunt een nieuwe oproep tot kandidaatstelling. Daarbij kunnen alle kandidaten, die zich reeds kandidaat gesteld hadden, opnieuw kandideren en hun principiële en praktische betrokkenheid bij de rooms-katholieke geloofsgemeenschap aantonen en kenbaar maken aan de parochieverantwoordelijke en het bisdom.

Het tijds kader voor de verkiezingen van de kerkraad Sint-Bernardus wordt aangepast:

[...]

De huidige kerkfabriek behoudt haar bevoegdheden en verantwoordelijkheden tot de nieuwe verkiezing van de grote helft, en de verkiezing van de bijzondere mandaten (voorzitter, secretaris, penningmeester).”

Daarin ziet de verzoekende partij de derde bestreden beslissing gelegen.

Deze brief bereikt de kerkraad, naar eigen zeggen, pas (per e-mail) op 22 juni 2026.

3.7. Bij e-mailbericht van 5 juni 2026 nodigt raadslid N.Z., die deel uitmaakt van de ‘kleine helft’, drie – van vier – andere raadsleden en de parochieverantwoordelijke uit voor een vergadering van de kerkraad op 8 juni 2026, met als agenda:

- “1. Vaststelling van de aanwezigen.
2. Bespreking van de huidige samenstelling van de kerkraad.
3. Bespreking van de lopende procedures en onderzoeken.
4. Toelichting betreffende de verkiezingsprocedure en de lopende dossiers.
5. Werken parking.
6. Bespreking van de bestuurlijke continuïteit van de kerkfabriek.
7. Varia.”

In de notulen van deze vergadering, waarop de twee raadsleden van de ‘kleine helft’ aanwezig zijn, is onder rubriek ‘7. Varia’ een punt ‘7.1 Verkiezing nieuwe leden kerkraad’ opgenomen. Daarin is onder meer te lezen wat volgt:

“De kerkraad besprak de invulling van de drie openstaande plaatsen binnen de grote helft van de kerkraad. Na behandeling van de ingediende kandidaturen en de geheime stemming werden [JV] en [CV] verkozen als nieuwe leden van de kerkraad. Daarnaast werd vastgesteld dat [JJ], die gedurende bijna dertig jaar het ambt van secretaris heeft uitgeoefend, geen kandidatuur had ingediend. Gelet op de uitzonderlijke omstandigheden en met toepassing van artikel 8 van het erediensdecreet werd beslist hem, met zijn instemming, door de kerkraad aan te stellen ter invulling van een openstaand mandaat. De kerkraad hield bij deze beslissing tevens rekening met de noodzaak om de bestuurlijke continuïteit, de aanwezige dossierkennis en een transparante medewerking aan het lopende onderzoek van de bevoegde instanties te waarborgen.

De 3 verkozenen werden gecontacteerd. Zij kwamen allen naar [adres] om de procedure af te werken.

[...]

De kerkraad gaat over tot de stemming der mandaten.

De kerkraad heeft:

- [JJ] verkozen tot voorzitter
- [NZ] verkozen tot secretaris
- [JV] verkozen tot penningmeester.”

3.8. Op 29 juni 2026 beslist het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Lubbeek “tot integrale schorsing van de punten 4, 6 en 7 van de notulen van de kerkraad [van de kerkfabriek Sint-Bernardus] van 8 juni 2026 omdat deze de gemeentelijke belangen en [meer bepaald] de financiële gemeentelijke belangen schaden”. Gemotiveerd wordt:

“Voor wat betreft de notulen en besluiten bij de agendapunten 4, 6 en 7 van de notulen van de kerkraad van 8 juni 2026 stelt de gemeente vast [dat] de besluiten in strijd zijn met de gemeentelijke belangen. Daar de financiën van de gemeente en de kerkfabriek decretaal en onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn is het correct functioneren van de kerkraad van essentieel belang voor de financiën van de gemeente. De gemeente stelt vast dat onder agendapunten 4, 6 en 7 besloten wordt om verkiezingen voor de kerkraad te organiseren die niet in lijn zijn met de voorschriften en procedures die werden overgemaakt door het Aartsbisdom via aangetekend schrijven op 04/06/2026. Een ongeldige samenstelling van de kerkraad verhindert het correct functioneren van de kerkraad, met als kerntaak het financieel beheer van de kerkfabriek, en schaadt daarmee [automatisch] de financiële belangen van de gemeente.”

Met een e-mailbericht van 2 juli 2026 vraagt de gemeente Lubbeek aan de provinciegouverneur van Vlaams-Brabant “om de verkiezingen

van de kerkraad van Sint-Bernardus Lubbeek, gehouden op 8 juni 2026, te onderzoeken en, gelet op de vastgestelde procedurefouten, over te gaan tot de nietigverklaring van deze verkiezingen”.

3.9. Op 7 september 2026 vernietigt de Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij “[d]e verkiezing van de nieuwe leden van de kerkraad, zoals beslist tijdens de vergadering van de kerkraad Sint-Bernardus van Lubbeek van 8 juni 2026 (agendapunt 7, varia 7.1, verkiezing nieuwe leden kerkraad), en, bij uitbreiding, alle overige beslissingen die tijdens die vergadering werden genomen [...] wegens schending van de artikelen 7, § 1, 18 en 19, eerste lid, van het [eredienstendecreet]” (artikel 1 van het ministerieel besluit). Samengevat is de bevoegde Vlaamse minister van oordeel:

“De toezichthoudende overheid stelt [...] vast dat de oproeping voor de vergadering van 8 juni 2026 niet door de voorzitter gebeurde, dat de oproeping niet volgens de decretaal voorgeschreven termijn gebeurde, dat niet alle bestuursleden werden opgeroepen voor de vergadering van 8 juni 2026, dat de verkiezingen niet geagendeerd waren op de agenda van de vergadering van 8 juni 2026, dat geen agendapunten bij hoogdringendheid toegevoegd kunnen worden aan de agenda en dat [JJ] werd verkozen als bestuurslid van de grote helft en als voorzitter zonder dat hij zijn kandidatuur had ingediend. De vergadering van de kerkraad van 8 juni 2026 is in zijn geheel niet rechtsgeldig gehouden.”

In artikel 2 van dat ministerieel besluit is bepaald wat volgt:

“Als gevolg van de vernietiging, vermeld in artikel 1, blijft de kerkraad samengesteld zoals tijdens de bestuursperiode 2023-2026. De uittreedende leden van de grote helft blijven, overeenkomstig het continuïteitsbeginsel, hun mandaat uitoefenen totdat hun opvolgers rechtsgeldig zijn verkozen en hun mandaat hebben opgenomen.”

Artikel 3 van hetzelfde ministerieel besluit luidt:

“In september 2026 wordt een nieuwe procedure voor de verkiezing van de leden van de grote helft van de kerkraad aangevat overeenkomstig de

artikelen 7 en 8 van hetzelfde decreet. De verantwoordelijke van de parochie die door het representatief orgaan is aangewezen, organiseert daarbij de oproep tot kandidaten overeenkomstig artikel 7, § 1, van hetzelfde decreet.”

Dat is de tweede bestreden beslissing.

Op dezelfde dag wordt ze met een brief van het agentschap Binnenlands Bestuur van de Vlaamse overheid aan de verzoekende partij ter kennis gebracht. Dat beschouwt de verzoekende partij als de eerste bestreden beslissing.

IV. Regelmatigheid van de rechtspleging

4. De tweede verwerende partij heeft geen nota met opmerkingen ingediend. Ter terechtzitting legt zij een ‘pleitnota’ neer.

De procedureregeling voorziet niet in de neerlegging van een pleitnota, zodat de Raad van State de nota van de tweede verwerende partij dan ook niet als een processtuk in zijn beoordeling moet betrekken. Evenwel, gezien als de neerslag van de mondelinge uiteenzetting op de terechtzitting, kan de pleitnota bijdragen tot het begrijpen van die uiteenzetting. Vanuit dat oogpunt en met die beperkte waarde, wordt de pleitnota in die mate als een loutere inlichting in aanmerking genomen.

Overigens verzet de verzoekende partij zich niet tegen de neerlegging ervan.

V. Rechtsmacht van de Raad van State en ontvankelijkheid van de vordering

5.1. In de nota met opmerkingen betwist de eerste verwerende partij onder meer de ontvankelijkheid van de vordering voor zover ze ertoe strekt de “beslissing van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur van 7 september 2026 [...] houdende de vernietiging van de verkiezingen van de nieuwe leden (grote

helft) van de kerkraad, zoals beslist in de vergadering van de kerkraad van Sint-Bernardus Lubbeek van 8 juni 2026” te doen schorsen. Deze verwerende partij meent dat het gaat om een “begeleidend schrijven” bij het ministerieel besluit van de bevoegde Vlaamse minister, dat geen rechtsgevolgen tot stand brengt en bijgevolg geen voor vernietiging vatbare handeling betreft.

5.2. De eerste bestreden ‘beslissing’ is een kennisgeving in de vorm van een brief waarbij de inhoud van het voormelde ministerieel besluit van 7 september 2026 aan de verzoekende partij wordt meegedeeld. Een dergelijke kennisgeving lijkt als een loutere uitvoeringsmaatregel te moeten worden aangemerkt, die niet vatbaar is voor vernietiging.

Deze exceptie van de eerste verwerende partij vertoont de vereiste ernst. De vordering is niet ontvankelijk wat de eerste bestreden beslissing betreft. Wanneer hierna wordt gerefereerd aan “de bestreden beslissingen”, worden daarmee de tweede en de derde bestreden beslissing bedoeld.

5.3. Vooralsnog bestaat er geen noodzaak om ook over de andere door de verwerende partijen opgeworpen excepties inzake rechtsmacht en ontvankelijkheid uitspraak te doen. Een onderzoek van en een uitspraak over die excepties zouden alleen nodig zijn indien alle grondvoorwaarden voor het toewijzen van de vordering tot schorsing vervuld zijn, wat, zoals hierna zal blijken, niet het geval is.

VI. Herinnering aan de voorwaarden voor het bevelen van een schorsing of een andere voorlopige maatregel

6. Krachtens artikel 17, § 1, derde lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan tot schorsing van de tenuitvoerlegging of tot het bevelen van een andere voorlopige maatregel bij uiterst dringende noodzakelijkheid slechts worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat de zaak te spoedeisend is voor een behandeling ervan in een beroep tot nietigverklaring en indien minstens één

ernstig middel wordt aangevoerd waarvan het onderzoek zich leent voor een versnelde behandeling en waarmee de nietigverklaring van de bestreden beslissing *prima facie* kan worden verantwoord. Overeenkomstig paragraaf 5 van datzelfde artikel wordt de zaak behandeld bij uiterst dringende noodzakelijkheid en derhalve binnen een termijn van vijftien dagen of minder, wanneer zulks in het opschrift wordt vermeld.

VII. Spoedeisendheid – uiterst dringende noodzakelijkheid

Uiteenzetting in het verzoekschrift

7. Ter adstructie van de voormelde voorwaarde, voert de verzoekende partij in het verzoekschrift het volgende aan:

“Door de wettelijke voorziene regels te negeren en zonder de uitspraak ten gronde af te wachten creëert de bevoegde Minister niet alleen een chaotische toestand, die niet enkel verwarring doet ontstaan, maar verhindert ze ook het functioneren van de nieuw verkozen kerkraad. Het ministerieel besluit en de beslissing van tweede verwerende partij om nieuwe verkiezingen toe te staan leidt voor verzoekende partij tot een onmiddellijk ernstig en moeilijk herstelbaar nadeel.

Immers derde verwerende partij ziet hierdoor niet alleen haar al ten onrechte, opgestarte, nieuwe verkiezingsprocedure gelegitimeerd, maar creëert zij door de opgelegde deadline voor indiening van de kandidaturen tot 20.09.2026 een situatie, die het functioneren van verzoekende partij onmogelijk maakt.

De in de tussenperiode vanaf 07.09.2026 tot aan de uitspraak ten gronde genomen beslissingen door de kerkraad, die wordt verkozen op basis van de onrechtmatige, nieuwe procedure al opgestart in september 2026, zullen niet meer kunnen worden teruggedraaid, waardoor verzoekende partij geheel buiten spel wordt gezet.

Het blijft opmerkelijk, dat nog vooraleer de tweede verwerende partij een uitspraak ten gronde had gedaan in dit dossier en voordat het ministerieel besluit was uitgevaardigd, derde verwerende partij niet alleen deze nieuwe verkiezingsprocedure al had medegedeeld [...], maar ook al had opgestart [...]. Niet alleen het negeren van de decretale verplichtingen, maar ook het eigengereid optreden van derde verwerende partij (negeren van lopende procedures) geven aan, dat zij zowel de kleine helft van oude kerkraad als verzoekende partij buitenspel wenst(e) te plaatsen.

Deze eigengereide houding van derde verwerende partij vindt vermoedelijk haar oorsprong in de mislukte poging tot fusie in 2025, die ze in het voorjaar 2026, na een procedure op basis van het canoniek recht (art. 1732 CIC), heeft moeten intrekken. Die fusie diende er toe te leiden om de kerk te onttrekken aan de eredienst en te voorzien in een herbestemming van de kerk. Hierdoor zou de kerkraad voor Sint-Bernardus Lubbeek ophouden te bestaan en vervangen worden door de nieuw op te richten kerkraad voor de uit de fusie ontstane nieuwe parochie.

Door verzoekende partij buiten spel te zetten, wil ze die, elke deelname in het proces om mee de toekomst van de parochie en kerk van Sint-Bernardus Lubbeek te bepalen, ontnemen.

Bovendien ontnemt ze verzoekende partij haar wettelijke opdracht inzake het beheer van de goederen van de kerkfabriek (Contracten met derden zoals huurcontracten met telecomoperatoren, contracten inzake het onderhoud van het kerkgebouw en het uitvoeren van de administratieve verplichtingen, met name het opstellen van de jaarlijkse begrotingen en jaarrekeningen).

Het valt niet te ontkennen, dat door de nieuwe verkiezing al te organiseren voor de Raad van State uitspraak heeft kunnen doen over de wettigheid van de beslissingen van de eerste twee verwerende partijen, waarbij de oorspronkelijke verkiezing nietig werd verklaard, verzoekende partij [haar] effectieve rechtsbescherming dreigt te verliezen. Zoals hierboven beschreven ontstaat daardoor een feitelijke situatie, die moeilijk of onmogelijk ongedaan kan worden gemaakt.”

Beoordeling

8. Luidens artikel 17, § 2, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State bevat de vordering tot schorsing “een uiteenzetting van de feiten die, volgens de indiener ervan, de spoedeisendheid verantwoorden die ter ondersteuning van deze vordering wordt ingeroepen”.

In de gevallen waarin blijkt het opschrift van de vordering de uiterst dringende noodzakelijkheid wordt aangevoerd en de vordering bijgevolg moet worden behandeld binnen een termijn van vijftien dagen of minder, bevat de vordering luidens artikel 8, § 1, tweede lid, 2°, van het koninklijk besluit van 19 november 2024 ‘tot bepaling van de rechtspleging in kort geding en tot wijziging van diverse besluiten betreffende de procedure voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State’ “een uiteenzetting van de feiten die de uiterst dringende noodzakelijkheid rechtvaardigen”.

Niet minder dan het geval is in de gewone schorsingsprocedure, moet een verzoekende partij in een procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid aantonen waarom de nadelige gevolgen die een tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing voor haar persoonlijk veroorzaakt, niet gedragen kunnen worden gedurende de gewone doorlooptijd van de annulatieprocedure en waarom de afloop van deze procedure bijgevolg niet afgewacht kan worden. De voorwaarde van spoedeisendheid ligt met andere woorden in die van de uiterst dringende noodzakelijkheid besloten, wat betekent dat de uiteenzetting die een verzoekende partij geeft over de uiterst dringende noodzakelijkheid ook moet kunnen overtuigen van de spoedeisendheid van de vordering.

9.1. De verzoekende partij drukt in haar uiteenzetting meermaals de vrees uit “buiten spel” te worden gezet. Zij klaagt ook aan dat haar “het functioneren [...] onmogelijk [wordt] gemaakt”.

Daarvoor haalt zij drie elementen aan.

Vooreerst doet de verzoekende partij gelden dat haar beslissingen tot aan de uitspraak ten gronde – bij veronderstelling, door de Raad van State – “niet meer kunnen worden teruggedraaid”. Vervolgens wijst zij erop dat haar “elke deelname in het proces om mee de toekomst van de parochie en kerk van Sint-Bernardus Lubbeek te bepalen” wordt ontnomen. Tot slot, is de verzoekende partij van oordeel dat uit de bestreden beslissingen voortvloeit dat zij haar “wettelijke opdracht inzake het beheer van de goederen van de kerkfabriek” niet meer kan uitoefenen.

9.2. Die redenering valt de Raad van State niet bij.

9.3. De verzoekende partij is de ‘kerkraad Sint-Bernardus’ te Lubbeek. Geen van de bestreden beslissingen houdt in dat deze kerkraad één of meer van zijn bevoegdheden verliest of dat zijn werking op enige andere wijze aan

banden wordt gelegd. Integendeel, het bestreden ministerieel besluit van 7 september 2026 regelt (tijdelijk) de samenstelling van de ‘grote helft’ van de betrokken kerkraad, zodat hij, in afwachting van de uitkomst van een intussen opgestarte verkiezingsprocedure, zijn taken kan blijven opnemen. Er is, met andere woorden, een kerkraad met volheid van bevoegdheid. De verzoekende partij overtuigt alvast niet van het tegendeel.

9.4. Wat de verzoekende partij uiteenzet, is alleen te begrijpen vanuit het standpunt van (sommige leden van) de kerkraad zoals die bij de – vernietigde – verkiezingen van 8 juni 2026 tot stand is gebracht. De verzoekende partij bevestigt zulks trouwens, waar zij stelt dat de bestreden beslissingen “het functioneren van de nieuw verkozen kerkraad [verhinderen]”.

Dat spoort niet met het vereiste dat de aangevoerde elementen ter verantwoording van het gebruik van de schorsingsprocedure – te dezen dan nog de schorsingsprocedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid – de verzoekende partij zélf moeten aangaan en niet slechts één of meer individuele leden van het betrokken bestuursorgaan. Dat zijn dan – mogelijk – elementen die deze individuele leden hadden kunnen doen gelden in een procedure die zij initiëren, maar dat is in de voorliggende zaak niet het geval.

9.5. De hiervóór aangehaalde elementen zijn bijgevolg niet van aard de spoedeisendheid van de zaak in hoofde van de verzoekende partij aan te tonen.

10. Voor zover de verzoekende partij daarnaast de verwerende partijen verwijt “de decretale verplichtingen” en “lopende procedures” te “negeren”, levert zij wettigheidskritiek op de bestreden beslissingen, waarvan een onderzoek per definitie samenhangt met de beoordeling van de middelen. Evenwel betreft het vereiste van de spoedeisendheid een afzonderlijke voorwaarde en kan een eventuele onwettigheid in beginsel geen spoedeisendheid schragen. De verzoekende partij licht in genen dele toe – laat staan op overtuigende wijze – waarom in haar geval dat principe uitzondering zou lijden.

11. De Raad van State ziet voorts niet in wat de toelichting van de verzoekende partij over de “oorsprong” van de “eigengereide houding” van de tweede verwerende partij bijdraagt aan het bewijs van de spoedeisendheid van de zaak. Deze verklaringen over een fusie – die overigens géén doorgang heeft gevonden – zijn bijgevolg niet dienstig.

12. De verzoekende partij betoogt, tot slot, dat zij een “effectieve rechtsbescherming dreigt te verliezen” door het organiseren van een nieuwe verkiezing vooraleer de Raad van State zich heeft uitgesproken over de wettigheid van de beslissing “waarbij de oorspronkelijke verkiezing nietig werd verklaard”.

In haar verzoekschrift voert de verzoekende partij twee middelen aan. In een eerste middel bekritiseert zij “het onrechtmatig gebruik van het continuïteitsprincipe”, wat artikel 2 van het meervermelde besluit van 7 september 2026 betreft. In een tweede middel verzet zij zich tegen “het opleggen van nieuwe verkiezingen vanaf september 2026”, wat dan weer artikel 3 van hetzelfde besluit raakt. De verzoekende partij ontwikkelt géén middel tegen het ministerieel besluit van 7 september 2026 in de mate dat het de verkiezing van de nieuwe leden van de kerkraad van 8 juni 2026 vernietigt – artikel 1 van dat besluit.

Dat dit voer is voor “de procedure ten gronde”, zoals de verzoekende partij ter terechtzitting betoogt, valt in de huidige stand van de rechtspleging niet te begrijpen. Immers, in dat verband stelt de Raad vast dat de verzoekende partij een enig verzoekschrift heeft ingediend, waarbij zij zowel de nietigverklaring als de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid vordert van – onder meer – het voormelde besluit van 7 september 2026. De middelen die zij aanvoert in de thans voorliggende vordering en in de annulatieprocedure zijn woordelijk identiek.

In zoverre moet worden vastgesteld dat de verzoekende partij géén grieven formuleert tegen de vernietiging van de verkiezing van 8 juni 2026 – en “alle overige beslissingen die tijdens die vergadering werden genomen” – geldt

voor dat gedeelte van het betrokken besluit het vermoeden van wettigheid dat kleeft aan de beslissingen van administratieve overheden. Daaraan heeft ook de Raad van State zich in beginsel te houden. De verzoekende partij laat andermaal na om aan te geven waarom dit principe voor haar zaak niet kan gelden.

Het ontgaat bijgevolg de Raad hoe hij “effectieve rechtsbescherming” zou kunnen bieden tegen de vernietiging van een verkiezing die de verzoekende partij met geen middel bestrijdt.

13. De verzoekende partij overtuigt niet ervan dat haar zaak de rechtens vereiste spoedeisendheid vertoont.

VIII. Conclusie

14. Er is niet voldaan aan ten minste één van de voorwaarden gesteld in artikel 17, §§ 1 en 5, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die cumulatief vervuld moeten zijn wil een vordering tot schorsing of tot het bevelen van voorlopige maatregelen bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden toegewezen.

BESLISSING

De Raad van State verwierpt de vorderingen.

Dit arrest is uitgesproken op twee oktober tweeduizend zesentwintig, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Jurgen Neuts,	staatsraad, waarnemend voorzitter,
bijgestaan door	
Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Tiny Temmerman

Jurgen Neuts